Grishyddor - vad bör man tänka på?

Det första man bör tänka på är vad man har för krav på hyddan? Ska den användas hela året, eller ska man bara ha den under en viss säsong? Ska man ha vuxna eller smågrisar inhysta i den? Hur ska den förflyttas? Tänk också på att det finns bestämmelser för vilka ytmått en hydda skall hålla.

En hydda bör alltid vara välventilerad, utan att vara dragig. Ventileringen förhindrar kondensbildning inne i hyddan. Det är också alltid fördel att ha den isolerad. Vintertid behålls då värmen inne, och sommartid hålls den utanför. Grisarna kommer att böka ganska kraftigt inne i hyddan. Efter tämligen kort tids boende kommer det då att bildats en grop inne i boet. Det kan i sin tur medföra att regnvatten rinner in i hyddan, något som inte är önskvärt. Detta kan man förhindra genom att bygga ett permanent golv i hyddan. Nackdelarna kan då bli att hyddan blir tyngre och att man kan bli tvungen att krypa in i hyddan för att få den ren. Det andra alternativet är att bygga en bottenlös hydda, men att man lägger ett armeringsnät under den. Det förhindrar grisarnas bökande. Nackdelen är att man då måste ha ett ganska jämnt underlag att placera hyddan på, medan fördelen är att man kan lyfta bort hyddan vid urstädning.

Hyddan måste vara tålig, grisar är tunga och starka djur som med all säkerhet kommer att påfresta hyddan efter konstens alla regler. De kommer exempelvis med all säkerhet skrubba sig mot hyddan.

Oavsett vilken typ av hydda man väljer att bygga, måste men se till att det inte finns vassa föremål så som utstickande spik eller vassa plåtkanter där djuren kan skada sig. Man kan också alltid tänka på, att ordna med någon form av lyftanordning. Krokar, lyftöglor eller liknande, någonting som gör att man lätt kan flytta hyddan med hjälp av en lastare eller liknande.

/DW

En balvagn som har byggts om till grishydda har flera fördelar, förutom att den är lätt att flytta. Grisarna är vana vid att gå in i den och man kan lätt stänga dörren och transportera dem. En hästtransport kan fungera på samma sätt.

På www.sjv.se kan du ta fram djurskyddsbestämmelser för gris.

När grisar hålls som utegångsdjur ska måtten på hyddan eller ligghallen vara de som anges under tabellrubriken "Liggarea i ströad liggbox".

För galt är måtten 6 m² och för digivande sugga 4 m².

En hydda får inte inom angiven area vara utformad på ett sådant sätt att svårigheter uppstår för djuren att vända sig.

Grishus med beklädnad av sten

Detta lilla hus byggdes år 2006 då våra linderödssvin hade förökat sig av bara farten och vi var därför i behov av fler hus.

Huset har en grund av stora stenar som vi fick på plats med hjälp av en grävmaskin. Dessa stenar ligger på ett frostsäkert djup. Där ovanpå har vi sedan byggt ett normalt träregelhus som vi har beklätt med cirka 20 mm tjocka träplankor på insidan. Fasaden har vi klätt med stenar, dels för att den därmed är underhållsfri men även väldigt snygg. Dock gillar ju grisar, som ni säkert alla vet, att stå och skrubba sig mot träd, stora stenar osv. För att säkerställa att de inte gör det här, så har vi dragit en enkel eltråd runt fasaden.

Taket är belagt med tvåkupigt lertegel och takavvattningen är av rheinzink. Golvet i hyddan är endast jordstampat golv som grisarna tycker om att anordna sköna sängar i.

Huset använd främst av suggorna och de små kultingarna eftersom suggan här kan ha bra koll på var de små är innan hon lägger sig ner för att låta dem dia. Dessutom kan vi lätt titta in alternativt öppna dörren för att se att allt är bra. Vi har även dragit in el i huset så att vi kan tända lampan vid behov.

Grishydda med granris

Denna hydda är gjord av tre stycken stora hörnstenar. Ovanpå har vi sedan lagt tunnare trästockar med en galvad takplåt för att förhindra att det regnar igenom granriset. Granriset bör bytas ut en gång om året för att behålla det fina utseendet.

Text och bilder på denna sida av Linda och Günther Samuelsson.

Griskåta

Denna skiss har vi fått upphovsmannen Sture Marklunds tillstånd att publicera. Griskåtorna används på några naturbruksgymnasier i norra Sverige. En av eleverna heter Terese. Hon har arbetat med dessa hyddor och skriver bland annat att “tanken med de sluttande väggarna är att kultingarna kan ligga lite längre in än suggan, vi har bara fått någon enstaka kulting ihjällegad. Ingången har en bräda nertill, som går att ta bort. Den är till för att hindra allt för små kultingar att krypa ut. Ingången är försedd med plast för att minska draget. På baksidan finns en lucka som man kan lägga in halm igenom. Den är stor nog för att man ska kunna hoppa in om man t ex behöver ta ut en kulting”. Hyddorna de använder på Tereses skola är något ändrade i konstruktionen, t ex har de en “skorsten” för ventilation i toppen och handtag för att lyfta hyddan högt upp på sidorna. Givetvis kan man välja att göra kåtan oisolerad om man vill det. Se skissen som en inspiration!

FASAD FRAMSIDA

Mått i cm.
Ej skalenligt.

Skissrättighet:
Örjan Engström
Sture Marklund

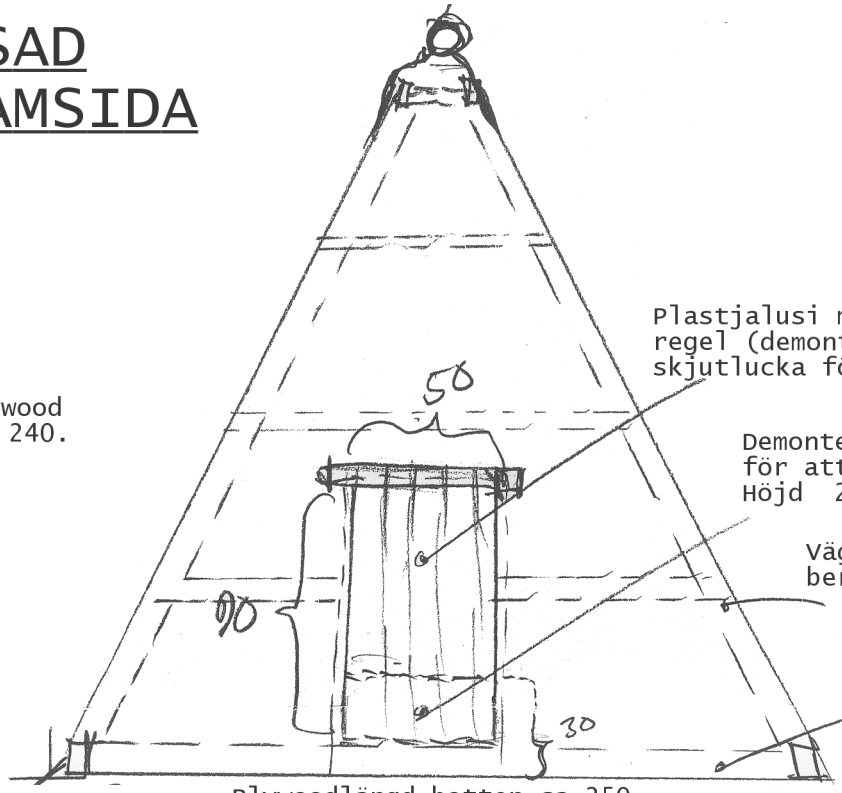

Plastjalusi monterad på utanpåliggande regel (demonteras sommartid) samt skjutlucka för att kunna stänga inifrån.

Höjd. Plywood 2 st, ca 240.

Demonterbar tröskel, rundad för att ej skada suggans juver. Höjd 20, total höjd 30.

Väggregel 2"x4" (dimension beroende på val av isolering).

Bottenreglar tryck-impregnerad 2"x4" på högkant.

Plywoodlängd botten ca 250

FASAD BAKSIDA

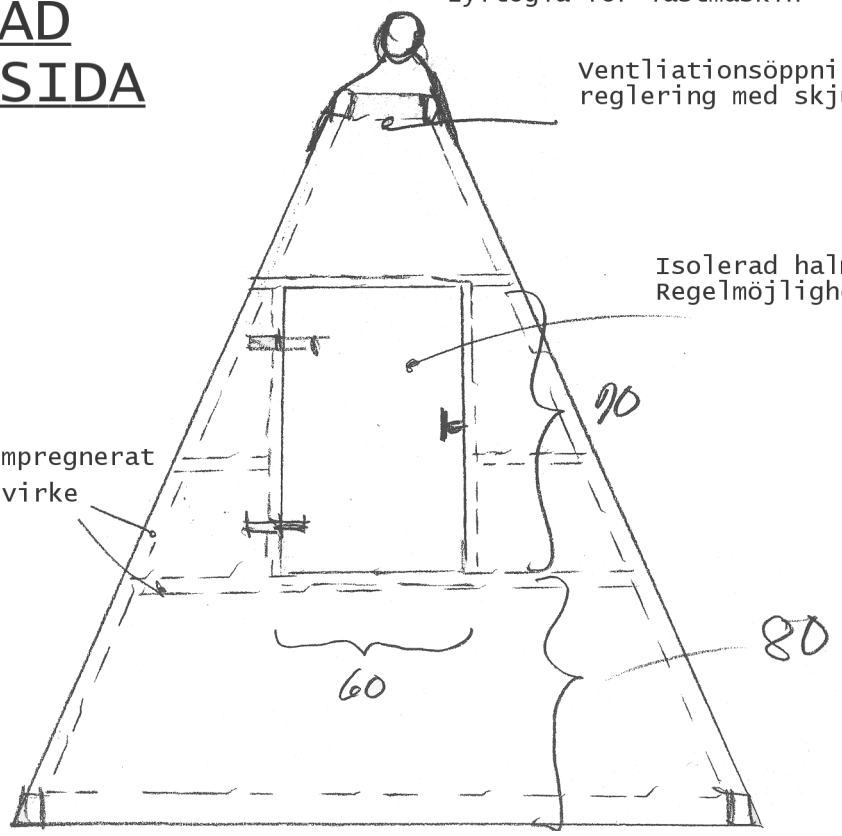

Lyftögla för lastmaskin

Ventliationsöppning 25x25 reglering med skjutspjäll

Isolerad halmlucka på gångjärn. Regelmöjlighet från ut- och insidan.

Ej impregnerat virke

Kvadratisk i botten.
250 x 250 yttermått.
225 x 225 innermått.
Ytter- och innerskikt av plywood.
Inget golv.